

Zadatak 1 Odrediti tačku Q koja je simetrična tački $P(3, -2, -4)$ u odnosu na ravan $\alpha : 6x + 2y - 3z - 75 = 0$ kao i projekciju P' tačke P na ravan α .

Zadatak 2 Odrediti λ tako da se prave $p : \frac{x-2}{3} = \frac{y+4}{5} = \frac{z-1}{-2}$ i $q : \frac{x-\lambda}{2} = \frac{y-3}{1} = \frac{z+5}{0}$ sekut. Koje su koordinate presečne tačke?

Ugao izmedju dve prave

Ugao izmedju pravih p i q definišemo kao oštar ugao izmedju njihovih normalnih vektora, tj.

$$\angle(p, q) = \text{oštar}\angle(\vec{p}, \vec{q}) = \arccos \frac{|\vec{p} \cdot \vec{q}|}{|\vec{p}| |\vec{q}|}.$$

Ugao izmedju dve ravni

Neka su data ravni α i β koje se seku po pravoj p . Uočimo ravan γ normalnu na p koja te ravni seče redom po pravama a i b . **Ugao izmedju ravni** α i β definišemo kao oštar ugao izmedju pravih a i b . Dakle, ugao izmedju ravni računamo sledećom formulom

$$\angle(\alpha, \beta) = \arccos \frac{|\vec{n}_\alpha \cdot \vec{n}_\beta|}{|\vec{n}_\alpha| |\vec{n}_\beta|}.$$

Zadatak 3 Izračunati ugao ravni $\alpha : x + 2y - 3z - 1 = 0$ i $\beta : 2x - 3y + 4z + 2 = 0$ (za računanje \arccos koristiti digitron).

Ugao izmedju prave i ravni

Ugao izmedju prave p i ravni α je po definiciji ugao izmedju prave p i njene normalne projekcije p' na ravan α .

Uz pomoć normalnog vektora \vec{n}_α ravni α i vektora pravca \vec{p} prave p taj se ugao može izraziti kao:

$$\angle(p, \alpha) = \frac{\pi}{2} - \arccos \frac{|\vec{p} \cdot \vec{n}_\alpha|}{|\vec{p}| \parallel \vec{n}_\alpha|}.$$

Zadatak 4 Izračunati (koristeći digitron za arccos) ugao izmedju prave $p : x+2y-3z-1 = 0, x-z+2 = 0$ i ravni $\alpha : x-4y+2z+2 = 0$.

Prostor prave p i trougla ABC

Neka je prava p odredjena vektorom pravca \vec{p} i tačkom $P \in p$. Neka je $M = P + t \vec{p}$ ($M \neq P$) prodorna tačka prave p kroz ravan trougla ABC i $\vec{v} = \vec{PA}$, $\vec{u} = \vec{PB}$, $\vec{w} = \vec{PC}$. Tada je uslov da prava p seče trougao ABC dat uslovom da su sledeća tri mešovita proizvoda istog znaka:

$$\text{sign}[\vec{v}, \vec{u}, \vec{p}] = \text{sign}[\vec{u}, \vec{w}, \vec{p}] = \text{sign}[\vec{w}, \vec{v}, \vec{p}]. \quad (1)$$

U slučaju da prava seče trougao, presečna tačka se dobija za vrednost parametra $t = -\frac{[\vec{p}, \vec{AB}, \vec{AC}]}{[\vec{AP}, \vec{AB}, \vec{AC}]}$.

Zadatak 5 Ispitati da li prava $p : \frac{x-1}{2} = \frac{y}{-6} = \frac{z+1}{-4}$ seče trougao ABC , ako je $A(2, 4, 6)$, $B(-4, 2, 0)$, $C(6, 4, -2)$. U slučaju da seče odrediti koordinate presečne tačke.

Projektovanje na ravan

Za prikaz prostora na ravni crteža ili na ekranu računara najčešće se koriste dve vrste projektovanja: centralno i normalno.

Centralno projektovanje je projektovanje u kom je posmatrač (kamera) konačna tačka. Ono daje utisak perspektive tako što bliži objekti izgledaju veći od daljih, a paralelne prave iz prostora se mogu seći na ekranu računara. Obično se uzima da je koordinatni sistem vezan za kameru, tj. da kamera ima koordinate $O(0, 0, 0)$, a ravan na koju projektujemo (ekran) je dat sa $z = f$, tj. na rastojanju f je od kamere.

Lako se izvodi da se tačka $M(X, Y, Z)$ prostora projektuje u tačku $M'(x, y) = (\frac{f}{Z}X, \frac{f}{Z}Y)$, gde je (x, y) koordinatni sistem ekrana. Primetimo da projekcija tačaka ravni $Z = 0$ nije definisana.

Normalno projektovanje je projektovanje pri kom se tačka $M(X, Y, Z)$ prostora projektuje u tačku M' ekrana tako da je prava MM' normalna na ravan ekrana. Ovo odgovara kameri koja se nalazi u beskonačnosti. Ovo projektovanje ne daje utisak perspektive, ali je jednostavni i definisano za sve tačke prostora. Ako uzmemo da je ravan ekrana $z = 0$, tada je projekcija tačke $M(x, y) = (X, Y)$, tj. projektovanje se svodi na anuliranje treće koordinate.